

MTF Kondicionáló- és Rehabilitációs Csoport	
Intézeti protokoll	
Készítette: Hatala Boglárka	
IP102	Gyógytornász által végzett kezelések

Gyógytornász által végzett (fizioterápiás) kezelés általános szabályai

I. Alapvető megfontolások

1. A protokoll alkalmazási / érvényességi területe

MTF Kondicionáló- és Rehabilitációs Csoport (mozgásszervi betegségekkel, azok rehabilitációjával foglalkozó szervezeti egység, táncgyógyászati specifikációval, különleges esetekben egyéb kórképek mozgásterápiás kezelése)

2. Fizioterápiás-kezelés célja (gyógyítás, rehabilitáció és prevenció)

- Az adott mozgásszegmentum élettani funkciójának lehetőség szerinti maximális helyreállítása (ha ez nem lehetséges, önálló életvezetési technikák kialakítása)
- Bizonyos belgyógyászati betegségek esetén funkcionális kezelés
- Lehetőség szerint az adott táncművészeti ágak megfelelő funkció helyreállítása
- Általános kondicionálás
- Fájdalomcsillapítás
- Prevenció

3. A protokoll bevezetésének alapfeltétele

A betegség fizioterápiájának egységes szemlélete és a táncművészet fizikális elvárásainak figyelembe vétele a gyógytornász-fizioterapeuta számára, szakmai kompetencia szerint végzett megelőző, gyógyító, és rehabilitációs ellátás.

- **Személyi feltételek:**
 - Főiskolai oklevéllel / diplomával rendelkező gyógytornász, (külföldön szerzett diploma esetén magyarországi honosítás szükséges).
- **Tárgyi feltételek:**
 - Szükséges: A fizioterápiához nélkülözhetetlen berendezések és eszközök (kezelőhelyiség, balettrúd vagy bordásfal, kezelőágy, tükör)
 - Ajánlott: labda, gimnasztikai labda, rugalmas ellenállások többféle erősségben, Dyn-air, Stability trainer, balett-terem)

II. Funkcionális fizioterápiás diagnózis felállítása

1. Anamnézis

- **Fizioterápiás anamnézis:**
 - Adatfelvétel (név, adatok, évfolyam, évfolyamvezető)
 - Dokumentáció (leletek, orvosi utasítások, kezelőlap) tanulmányozása
 - Tájékozódás a beteg általános állapota felől
 - Panaszok
 - traumás esetben a sérülés pontos körülményei

MTF Kondicionáló- és Rehabilitációs Csoport	
Intézeti protokoll	
Készítette: Hatala Boglárka	
IP102	Gyógytornász által végzett kezelések

- fájdalom (helye, jellege, erőssége, mikor és hogyan jelentkezik),
- mozgáskorlátozottság és funkcionális teljesítmény (külön ki kell térni a táncművészeti vonatkozásokra és ezeket is rögzíteni kell)
- egyéb

2. Fizikális vizsgálatok

• Fizikális állapot felmérése

- Általános állapot meghatározása
- Inspectio (megtekintés) – mindig az egész testet tekintjük meg, fehérműre vetkőzve, a szeméremérezetre tekintettel
 - Állva (szemből, mindkét oldalról, hátulról)
 - Fekve
- Palpatio (tapintás) – általánosságban elegendő a problémás testrész tapintása (szimmetrikus összehasonlítás miatt a panaszmentes testfélén is)
 - bőr
 - bőr alatti kötőszövet
 - oedema
 - szöveti feszülés, műtéti heg
 - izomtónus
 - csontos orientációs pontok (a medence helyzetét minden alsóvégtagi- és gerincpanasz esetén ellenőrizni kell)
 - ízületek körüli képletek
 - fájdalmas pontok

3. Gyógytornász által végezhető diagnosztikai vizsgálatok

- Mozgásállapot felmérése (az érintett mozgásszegmentumban, fájdalomhatáron belül):
 - Aktív mozgásvizsgálat
 - ROM (Range of motion)
 - Izomerő (0-5 és 5-, 5+, 5++, 5+++)
 - Passzív mozgásvizsgálat
 - ROM
- Stabilitási vizsgálatokat és speciális kineziológiai tesztek az adott mozgásszegmentumban
- Abszolút és relatív végtaghossz-mérés, testtájak körfogata, bőrredők
- Testhőmérséklet mérése
- Pulzusszám
- Vérnyomás

4. Diagnosztikai algoritmusok

Az orvosi diagnosztikus vizsgálatok, orvosi utasítások, a fizioterápiás anamnézis, a fizikális és diagnosztikus vizsgálatok alapján a fizioterápiás diagnózis és kezelési terv felállítása, betegtájékoztató

5. Ellátás tervezése

Gyógytorna - fizioterápia kezelési terve

- A sérülések jelentős részét konzervatívan kezeljük, melyhez tartozhat viszonylag rövid ideig tartó rögzítés (merev rögzítés, brace, rugalmas pólya, Kineziotex, taping, stb)

MTF Kondicionáló- és Rehabilitációs Csoport	
Intézeti protokoll	
Készítette: Hatala Boglárka	
IP102	Gyógytornász által végzett kezelések

- A fizioterápiát védelmi fázisokra osztjuk, a kezelés célja a statikus stabilizáló rendszer védelme mellett a dinamikus stabilizátorok funkciójának és erejének a visszaállítása, a fájdalom csillapítása, az általános kondíció megőrzése és fejlesztése.
- A maximális, mérsékelt és minimális védelmi fázis időtartama az adott beavatkozástól függ, általában orvosi utasítás határozza meg. A táncművészeti aktivitás visszaépítése folyamatos, szabályai az adott sérüléstől függenek

III. Kezelés és rehabilitáció

1. Szakdolgozói tevékenységek

a) Konzervatív kezelés

- Mozgásterápia
- Izületi manuális mobilizáció és manuális terápia
- Passzív mozgás
- Vezetett aktív gyakorlatok
- Manuális lágyrészkezelő technikák, masszázs
- Stretching
- Mozgásszegmentum szükség szerinti rögzítése
- Elektroterápia
- Kondicionálás
- Gyógyszerelés (orvosi utasítás alapján vagy a nem receptköteles gyógyszerek használatára vonatkozó intézeti protokoll szerint)

b) Műtéti utókezelés, műtéti felkészítés

A konzervatív terápiával megegyezően, szükség szerint sebellátás

c) Betegoktatás és beteg tájékoztatás szakdolgozói kompetencia szerint:

- Az egészségügyi törvény alapján a beteget tájékoztatjuk a várható kezelésekről, azok reálisan várható eredményéről, lehetséges szövődményeiről, az alternatív kezelési lehetőségekről, stb.
- Életvezetési tanácsok, önállóan végzendő gyakorlatok, technikák betanítása, gyógyászati segédeszköz használatának megtanítása, szövődmények elkerülésének lehetőségei
- Kontrollvizsgálatok a teljes tünetmentességig

2. Lehetséges szövődmények (a szakmai szabályoknak megfelelően, a legnagyobb gondossággal végzett kezelésnek is lehetnek szövődményei)

- Fájdalom fokozódása
- Lokális gyulladás
- Mozgás közben sérülés
- Az anamnézisben nem ismert betegségek, állapotok belobbanása

8. Az ellátás megfelelőségének indikátorai, szakmai munka eredményességének mutatói:

- Élettani funkció helyreállítása
- Táncművészeti terhelhetőség
- Funkcionális végeredmény monitorozása